

Protokół
z XII posiedzenia Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy
Transgranicznej

Augustów, 25-26 maja 2017 r.

W dniach 25-26 maja 2017 r. w Augustowie odbyło się XII posiedzenie Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej, zwanej dalej Komisją, działającej na podstawie *Porozumienia między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Republiki Białoruś o głównych zasadach współpracy transgranicznej* z dnia 24 kwietnia 1992 r.

Ze strony polskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Jakub Skiba, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej, Przewodniczący polskiej części Komisji.

Ze strony białoruskiej posiedzeniu przewodniczył Pan Evgeny Shestakov, Zastępca Ministra Spraw Zagranicznych Republiki Białorusi, Przewodniczący białoruskiej części Komisji.

W posiedzeniu Komisji uczestniczyli członkowie Komisji, jak również zaproszeni eksperci (lista uczestników w załączeniu).

Współprzewodniczący Komisji zgodzili się, że współpraca transgraniczna Polski i Białorusi to obszar dwustronnych kontaktów, gdzie występuje wspólnota potrzeb i interesów. Pogłębienie wzajemnych relacji w tym zakresie przyczyni się do nowych inwestycji w infrastrukturę przygraniczną, a także do zwiększania potencjału gospodarczego i turystycznego regionów przygranicznych.

Przewodniczący zwrócili uwagę, że Polska i Białoruś powinny wykorzystywać swoje możliwości i przewagę jako kraje tranzytowe. Istotne znaczenie ma fakt, że polsko-białoruska granica jest jednocześnie granicą dwóch dużych bloków gospodarczych – Unii Europejskiej i Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej. Przewodniczący zgodzili się, że bardziej widoczne powinny być efekty współpracy w obszarze tematyki transgranicznej.

Przewodniczący polskiej części Komisji zauważył pozytywne skutki wprowadzonej przez stronę białoruską liberalizacji przekraczania granicy dla rozwoju gospodarczego i turystycznego rejonów przygranicznych. Przewodniczący polskiej części Komisji zachęcił stronę białoruską do aktywniejszych działań na rzecz zawarcia umowy o liberalizacji wizowej z UE oraz notyfikowania podpisanej już Umowy o małym ruchu granicznym.

Przewodniczący białoruskiej części Komisji poinformował stronę polską o trwającym dialogu Republiki Białorusi z Unią Europejską w sprawie zawarcia umowy o uproszczeniu formalności wizowych. Poinformował, iż, co do zasady, Białoruś jest gotowa do podpisania tej umowy z UE. Wyjaśnił, że możliwość podpisania w/w umowy Unia Europejska sztywno wiąże z umową o readmisji, dla której wprowadzenia Białoruś potrzebuje okresu przejściowego (3 lata). Poprosił stronę polską o wsparcie Republiki Białorusi przy zawarciu wspomnianej umowy z UE.

Przewodniczący białoruskiej części Komisji odnotował także, że w chwili obecnej strona białoruska analizuje praktyczne stosowanie analogicznych umów o małym ruchu granicznym Białorusi z Łotwą, a także Polski z Rosją i Ukrainą. Stwierdził, że biorąc pod uwagę natężenie ruchu osobowego w obydwu kierunkach, w chwili obecnej przepustowość polsko-białoruskiej granicy zbliża się do maksymalnego

poziomu. Podkreślił, że jak najszybszemu wejściu w życie Umowy sprzyjać będzie wsparcie strony polskiej w pozyskiwaniu środków UE na modernizację infrastruktury polsko-białoruskiej granicy.

Strona polska poinformowała, że przepustowość przejść granicznych jest na poziomie, który umożliwi wprowadzenie Umowy. Strona polska poinformowała, że gotowa jest dalej wspierać stronę białoruską w pozyskiwaniu środków UE na modernizację infrastruktury granicznej przy założeniu, że strona białoruska będzie przeznaczać na to także środki własne w takiej wysokości, w jakiej wymagają tego warunki współfinansowania projektów ze strony UE.

Współprzewodniczący zgodzili się, że priorytetem w stosunkach polsko-białoruskich pozostaje aktualizacja bazy prawno-traktatowej regulującej stosunki graniczne. Ustanowienie solidnej bazy prawnej korzystnie wpłynie na rozwój i remont infrastruktury granicznej, co leży w interesie obu państw. Potwierdzono konieczność zintensyfikowania negocjacji dotyczących uzgodnienia projektu Umowy pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Republiką Białorusi o stosunkach prawnych na polsko-białoruskiej granicy państwowej, współpracy i wzajemnej pomocy w sprawach granicznych, a następnie jej podpisania.

Przewodniczący polskiej części Komisji opowiedział się za kontynuacją negocjacji dotyczących Porozumienia w sprawie utrzymania granicznego odcinka Kanału Augustowskiego oraz niezwłocznym podjęciem działań w celu skutecznego uregulowania sytuacji w Kurzyńcu, gdzie występują poważne problemy z utrzymaniem stanu wody. Zwrócono uwagę na potrzebę bliższej współpracy białoruskich służb wodnych ze służbami polskimi.

Współprzewodniczący Komisji uznali za konieczne kontynuowanie aktywnego współdziałania stron w reagowaniu na takie aktualne wyzwania współczesności, jak międzynarodowa kontrabanda narkotykowa, działalność grup przestępczych, handel ludźmi i nielegalna migracja.

Współprzewodniczący Komisji podkreślili znaczenie rozwiązywania problemów, związanych z budową i modernizacją mostów drogowych na polsko-białoruskiej granicy (w przejściach granicznych: Sławatycze-Domaczewo, Bobrowniki-Bierestowica, Terespol-Brześć, Kukuryki-Kozłowicze).

Strony zgodziły się z koniecznością wyjaśnienia kwestii formalno-prawnych związanych z uregulowaniem zmian zakresu ruchu w przejściu granicznym Rudawka-Lesnaja.

Na posiedzeniu Komisja zatwierdziła następujący porządek obrad:

- 1. Współpraca w kwestiach przejść granicznych i infrastruktury**
 - a. Podsumowanie prac i plan działalności Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury**
 - b. Współpraca w ramach infrastruktury drogowej i kolejowej**
- 2. Plan działalności Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń**
- 3. Podsumowanie prac i plan działalności Podkomisji ds. współpracy przygranicznej**
- 4. Podsumowanie prac i plan działalności Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej**
- 5. Prezentacja: Promocja Województwa Podlaskiego na arenie międzynarodowej**

6. Wykorzystanie funduszy europejskich do rozwoju współpracy transgranicznej między Polską i Białorusią

7. Podkomisja ds. planowania przestrzennego

Komisja wysłuchała sprawozdań z działalności Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury, Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń, Podkomisji ds. współpracy przygranicznej, Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej oraz informacji na temat planów ich działalności w okresie do kolejnego posiedzenia Komisji.

1. Współpraca w kwestiach przejść granicznych i infrastruktury

a. Podsumowanie prac i plan działalności Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury

Komisja wysłuchała informacji na temat prac Podkomisji ds. przejść granicznych i infrastruktury prowadzonych od ostatniego jej posiedzenia.

Komisja wyraziła zadowolenie z przywrócenia ruchu granicznego w drogowym przejściu granicznym Sławatycze–Domaczewo. Strona białoruska uznała za możliwe rozpoczęcie z dniem 1 lipca 2017 r. w tym przejściu granicznym przepuszczania przez granicę państwową samochodów ciężarowych i autokarów o masie całkowitej do 7,5 tony. Strona polska zgodziła się, pod warunkiem stałego monitorowania stanu technicznego mostu i podpisania do końca 2017 r. umowy o budowie nowego drogowego mostu w drogowym przejściu granicznym Sławatycze–Domaczewo.

Strony wyraziły nadzieję na uruchomienie ruchu pieszych w drogowych przejściach granicznych Kuźnica Białostocka–Bruzgi i Połowce–Pieszczatka.

Komisja zapoznała się z planem prac Podkomisji i wyraziła nadzieję na terminowe zakończenie aktualnie realizowanych zadań.

Komisja przyjęła do wiadomości, że na podstawie ustaleń Podkomisji z dnia 24 marca 2017 r. w Grodnie, w sprawie zmiany zakresu ruchu na przejściu granicznym Rudawka – Lesnaja, strony porozumiały się w sprawie wprowadzenia, z dniem 28 kwietnia 2017 r. w przejściu granicznym pilotażu, obejmującego możliwość pieszego (z wykorzystaniem rowerów) przekraczania granicy państwowej.

Komisja podkreśliła potrzebę pilnego rozpoczęcia negocjacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi w sprawie przejść granicznych. Komisja przychyliła się do propozycji przeprowadzenia po stronie polskiej nadzwyczajnego posiedzenia Podkomisji w tej sprawie.

Strona białoruska zaproponowała stronie polskiej w celu zwiększenia przepustowości polsko-białoruskich przejść granicznych, rozważenie możliwości wznowienia przekazywania ładunków przez przejście graniczne Czeremcha – Wysoko-Litowsk oraz zorganizowanie punktów kontroli celnej i granicznej. Strony zgodziły się, że dana kwestia zostanie omówiona na najbliższym posiedzeniu Podkomisji.

Strona białoruska zwróciła uwagę strony polskiej na wznowienie rozpatrywania sprawy ewentualnej realizacji projektu infrastrukturalnego w zakresie budowy mostu kolejowego na rzece Bug w rejonie Włodawy (RP) – Włodawa (RB) oraz przedłużenia po stronie polskiej linii kolejowej o szerokości torów 1520 mm do szerokotorowej linii na stacji Zawada spółki PKP LHS Sp. z o.o. Strony zgodziły się, że dana kwestia zostanie omówiona na najbliższym posiedzeniu Podkomisji.

Kolejne posiedzenie Podkomisji odbędzie się w II połowie 2017 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

b. Współpraca w ramach infrastruktury drogowej i kolejowej

Komisja wysłuchała informacji o pracach nad Umową o utrzymaniu kolejowych granicznych obiektów mostowych na polsko-białoruskiej granicy państwowej. Strona polska potwierdziła gotowość rozpoczęcia formalnych negocjacji i w przypadku braku zaistnienia rozbieżności, podpisania jej do końca w 2017 r.

Komisja wysłuchała informacji o pracach nad umowami o utrzymaniu drogowych granicznych obiektów mostowych oraz o budowie mostu w drogowym przejściu granicznym Sławatycze – Domaczewo. Komisja zaapelowała do obu stron o przyspieszenie wewnątrzpaństwowych procedur, tak, aby możliwe było jak najszybsze podpisanie obu umów.

Strona polska poinformowała o gotowości do rozpoczęcia rozmów na temat umowy o budowie drugiego mostu granicznego w drogowym przejściu granicznym Bobrowniki-Bierestowica.

Komisja wyraziła zadowolenie z funkcjonowania przewozów kolejowych, łączących Polskę i Białoruś oraz wyraziła nadzieję na dalszy rozwój współpracy w tym obszarze.

2. Plan działalności Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń

Komisja przyjęła informację dotyczącą organizacji pracy Podkomisji ds. ratownictwa i ochrony ludności w warunkach nadzwyczajnych zagrożeń, zgodnie z postanowieniami zapisanymi w Protokole XI posiedzenia Polsko-Białoruskiej Międzyrządowej Komisji Koordynacyjnej ds. Współpracy Transgranicznej.

Komisja poparła inicjatywę podjęcia prac związanych z wykonywaniem Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Białorusi o współpracy w dziedzinie zapobiegania katastrofom, klęskom żywiołowym i innym poważnym wypadkom oraz usuwania ich następstw, podpisanej w Białymstoku 23 kwietnia 2015 r.

Komisja poparła propozycję zawarcia Instrukcji metodycznej dotyczącej działania jednostek Ochrony Przeciwpożarowej Rzeczypospolitej Polskiej z jednostkami Ministerstwa ds. Sytuacji Nadzwyczajnych Republiki Białorusi przy udzielaniu wzajemnej pomocy.

Komisja zaakceptowała inicjatywę stron w zakresie wymiany doświadczeń oraz opracowania wspólnych rozwiązań dotyczących poprawy bezpieczeństwa ludności podczas katastrof, klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych zagrożeń, w szczególności w obszarze przygranicznym, poprzez doskonalenie wspólnych działań w prowadzeniu akcji ratowniczych i prac w zakresie usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń.

Komisja wyraziła poparcie dla działań zmierzających do realizacji wspólnych projektów dotyczących poprawy poziomu bezpieczeństwa w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa oraz innych instrumentów finansowych.

3. Podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. współpracy przygranicznej

Komisja wysłuchała informacji Współprzewodniczących Podkomisji dotyczących jej funkcjonowania. Komisja podkreśliła regularność spotkań Podkomisji, której ostatnie XVI posiedzenie odbyło się w dniu 2 grudnia 2016 roku w Brześciu.

Komisja wysoko oceniła dobrą współpracę polskich służb z województw podlaskiego i lubelskiego oraz służb białoruskich z obwodów brzeskiego i grodzieńskiego w dziedzinie sanitarno-epidemiologicznej i weterynaryjnej, ochrony środowiska i zasobów naturalnych, pożarniczej i ratowniczej, granicznej i celnej, ochrony porządku prawnego.

Komisja zaakceptowała prowadzone działania oraz zaleciła kontynuowanie prac Podkomisji w dotychczasowej formule.

Komisja przyjęła do wiadomości, że najbliższe posiedzenie Podkomisji odbędzie się w dniach 30-31 maja 2017 roku w Lublinie.

4. Podsumowanie i plan działalności Podkomisji ds. współpracy międzyregionalnej

Komisja wysłuchała informacji dotyczących współpracy Obwodów Brzeskiego i Grodzieńskiego oraz Województw Lubelskiego i Podlaskiego.

Komisja wysoko oceniła zarówno aktywność regionów i ich partnerskie relacje, jak też zakres i różnorodność współpracy międzyregionalnej oraz poprawę jej jakości, podkreślając fakt zwiększenia ilości i jakości wspólnych projektów transgranicznych, zaplanowanych do realizacji w ramach programu współpracy transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020.

Komisja wyraziła poparcie dla rozwoju współpracy w zakresie realizacji wspólnych projektów, aplikowanych do Programu Współpracy Transgranicznej, szczególnie polecając uwadze Podkomisji projekty w zakresie turystyki, ochrony zdrowia i dziedzictwa kulturowego.

Jednocześnie Komisja zauważyła istnienie ogromnego potencjału dla realizacji bezpośrednich kontaktów pomiędzy muzeami, związkami twórczymi, stowarzyszeniami, instytucjami kultury i placówkami oświatowymi regionów i poleciła poszerzenie współdziałania w zakresie organizacji wystaw artystycznych, festiwali, występów gościnnych zespołów twórczych.

Komisja przyznała, że znaczącą rolę w rozwijaniu współpracy między regionami, pozyskiwaniu inwestycji, zwiększaniu potencjału gospodarczego i turystycznego terenów przygranicznych odgrywa infrastruktura, w tym przejścia graniczne.

Komisja przyjęła do wiadomości, że najbliższe posiedzenie Podkomisji odbędzie się w II półroczu 2017 r. po stronie polskiej.

5. Prezentacja: Promocja Województwa Podlaskiego na arenie międzynarodowej

Komisja wysoko oceniła prezentację dotyczącą działań promocyjnych realizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w okresie ostatnich lat. Punktem wyjścia było opracowanie nowego logotypu województwa oraz zasad promocji marki regionu. Zaprezentowane zostały filmy i spoty promujące Podlaskie oraz relacje z dotychczas prowadzonych działań wraz z wynikami badań wizerunkowych województwa podlaskiego.

6. Wykorzystanie funduszy europejskich do rozwoju współpracy transgranicznej między Polską i Białorusią

Komisja wysłuchała informacji o pierwszym naborze wniosków w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020. W ramach naboru wpłynęło 749 koncepcji projektowych dot. dziedzictwa kulturowego i naturalnego, dostępności regionów pogranicza, wspólnych wyzwań związanych z bezpieczeństwem oraz zarządzania granicami.

W dniach 14-15 marca 2017 r. w Warszawie komisja wyboru projektów rekomendowała do drugiego etapu naboru 162 projekty w zakresie dziedzictwa oraz 172 dotyczące bezpieczeństwa.

Rekomendowane projekty to 195 inicjatyw polsko-ukraińskich, 114 polsko-białoruskich oraz 25 trójstronnych. Ze względu na ogromne zainteresowanie wnioskodawców tematyką naboru oraz wysoką jakość nadesłanych wniosków, państwa uczestniczące w Programie podjęły decyzję o zwiększeniu alokacji na nabór z 81 mln euro do 108 mln euro.

Przewodniczący Komisji zgodzili się, że nowy Program Polska-Białoruś-Ukraina przewidziany na lata 2014-2020 wspólnie przygotowany przez nasze państwa i Ukrainę otwiera jeszcze większe możliwości dla dalszego rozwoju efektywnej i wzajemnie korzystnej współpracy.

Odbył się pierwszy konkurs zgłoszeń projektowych, który potwierdza duże zainteresowanie ze strony wnioskodawców. W ramach nowego programu strona białoruska już wstępnie uzgodniła do realizacji trzy duże projekty przewidujące duży projekt infrastrukturalny: „Budowa mobilnego rentgenowskiego systemu skanującego do kontroli pojazdów na przejściu granicznym Bierestowica, umocnienie potencjału służb przeciwpożarowych i ratowniczych na polsko-białoruskich terenach przygranicznych, modernizację i budowę drogi samochodowej P-16 w celu poprawy połączenia transportowego na pograniczu polsko-białoruskim.

Przewodniczący białoruskiej części Komisji poinformował, że jako uzupełnienie do wymienionych inicjatyw obecnie strona białoruska, reprezentowana przez Państwowy Komitet Graniczny, przygotowała szereg perspektywicznych projektów polsko-białoruskich w dziedzinie bezpieczeństwa granicznego. Są to następujące projekty:

- 1) zwiększenie możliwości organów służby granicznej w zakresie przeciwdziałania nielegalnej migracji, handlu ludźmi i nielegalnego obrotu narkotykami na polsko-białoruskiej granicy państwowej;
- 2) budowa cyfrowego systemu łączności radiowej na granicy Rzeczypospolitej Polskiej z Republiką Białorusi;
- 3) rozwój zintegrowanego systemu ochrony na drogowych i kolejowych przejściach granicznych na polsko-białoruskiej granicy państwowej.

Strona białoruska przygotowuje i prześle szczegółowe propozycje. Przewodniczący części białoruskiej Komisji podkreślił, że strona białoruska liczy na wsparcie i wspólne promowanie tych projektów w celu określenia źródeł ich finansowania.

7. Podkomisja ds. planowania przestrzennego

Komisja podjęła decyzję o czasowym zawieszeniu prac Podkomisji ds. planowania przestrzennego. W przypadku stosownej inicjatywy resortów właściwych w kwestach zagospodarowania przestrzennego Polski i Białorusi prace Podkomisji zostaną reaktywowane.

Strony uzgodniły, iż XIII posiedzenie Komisji odbędzie się w 2018 roku na terytorium Republiki Białorusi.
Niniejszy Protokół podpisano w Augustowie, w dniu 26 maja 2017 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w języku polskim i rosyjskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

**Przewodniczący polskiej części
Polsko-Białoruskiej
Międzyrządowej Komisji
Koordynacyjnej ds. Współpracy
Transgranicznej**

Jakub SKIBA

**Przewodniczący białoruskiej części
Białorusko-Polskiej
Międzyrządowej Komisji
Koordynacyjnej ds. Współpracy
Transgranicznej**

Evgeny SHESTAKOV

